

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sacramentum Ordinis

Biesmann, Caspar

Coloniæ Agrippinæ, 1694

Caput IV. Quid sit prima Tonsura, & qualia Privilegia Clerico tribuat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42240

simul sumpti, sunt unum Sa-
cramentum completum.

CAPVT IV.

*Quid sit prima Tonsura, &
qualia Privilegia Cleri-
co tribuat.*

Prima Tonsura non est Or-
do, quia non confert spi-
ritualem potestatem, quid-
quam agendi circa Euchari-
stiam in Sacrificio; sed tantum
transfert hominem à statu sæ-
culari ad clericalem, non secus
ac tonsura & habitus religio-
sus transfert hominem à statu
sæculari ad religiosum. Nam
eo ipso, dum ab Episcopo ton-
detur, & superpelliceo veluti
habitu clericali induitur, fit
Clericus, id est, fit de sorte &
hæreditate Domini, ad cuius
cultum specialiter deputatur,
adeoque aptus ad recipien-
dum beneficium Ecclesiasti-
cum, & suscipiendos jam di-
ctos Ordines, simulque capax

Prima Ton-
sura est dis-
positio ad
factos Or-
dines, non
autem Or-
do facit è
Laico Cle-
ricum, red-
dit aptum
ad benefi-
cium, item
capacem
Privilegio-
rum Cano-
nis & Fori.

A 7 [privi-

Quid Pri-
vilegium
Canonis.

privilegiorum Clericalium tã
Canonis, quàm Fori. Ex qui-
bus patet primam Tonsuram
non esse nisi meram cæremo-
niam, per quam quis disponi-
tur ad Ordines suscipiendos;
sicuti habitus & tonsura Re-
ligiosorum disponit Novi-
tium ad munia & ministeria
ejus Ordinis, cujus habitum
suscepit, suo tempore obeun-
da. Porro per privilegium
Canonis, cujus Clericus fit
capax, intelligitur specialis
gratia & favor statui Clericali
concessus, quo eximitur ab
omni injuriosa actione exte-
riore, quæ circa ejus personam
aut res ipsi adhærentes v. g.
vestes, pileum, &c. exerceri
potest. Nam Canone, qui
habetur, 17 q. 4. *Si quis suadente
Diabolo in Clericum vel Mona-
chum violentas manus injecerit.*
Et. Prohibetur omnibus cu-
juscunque conditionis, sexus,
& status sub poena excommu-
nicationis, ne quis in Cleri-
cum ullam violentiam aut
gravi-

graviter contumeliosam actionem exercent. Similiter Quid Fort. per privilegium Fori intelligitur gratuitus favor eidem statui concessus, quo Clerici eximuntur ab omni jurisdictione & potestate seculari tam quoad proprias personas, quam bona ad eos pertinentia, sive illa sint Ecclesiastica, sive Patrimonialia vel quasi Patrimonialia, id est, quæ hereditate, arte, aliòve temporalis titulo acquisita sunt: nisi fortè hujusmodi bona habeant per se realem obligationem alicujus tributi vel pensionis ex prævio aliquo pacto feudali, censuali, &c. Quamvis fundator, ut notant Authores communiter, non possit hujusmodi obligationem imponere fundo, quem donat, aut si ab aliis sit imposita, illam redimere debeat. Nam onera merè realia, id est, quæ ipsis bonis per se ex legitimo titulo sunt annexa, etiam à Clerico ex justitia præstanda sunt.

sunt.

sunt. Aliud est, si bona per accidens sint obligata Magistratui sæculari v.g. quia persona, quæ illa possidet, sæculari jurisdictioni subjecta est: jam enim mutata conditione & statu personæ mutatur quoque status bonorum, ita ut si persona ob mutationem status desinat esse subjecta jurisdictioni sæculari, etiam bona ipsius libera & à potestate sæculari exempta sint. Laym. *Lib. 4. Tract. 9. Cap. 6. V.* Concil. Lateran. sub Inno. III. *Cap. 43.* Et sub Leone X. *Sess. 9. Cap. 10.* Trident. *Sess. 25. Cap. 20.* Quæ Concilia juxta probabilem sententiam videntur decernere, dictum privilegium fori, esse juris divini & Dei ordinatione constitutum, nam sicuti vasa sacra, vestes, &c. ministerio divino semel deputata sub dominio Christi sunt, adeoque à jurisdictione sæculari exempta, prout omnes admittunt; ita personæ sacræ & divino cultui peculiariter depu-

Privilegiū
Fori pro-
babiliter
est Juris
divini.

deputata: una cum bonis ad
ipsas pertinentibus sub pote-
state Christi constituuntur:
qui sicut à tributis omnino
immunis fuit Matth. 17. Ita
& hi, qui sunt sors & hæredi-
tas Domini immunes esse de-
bent juxta illud Christi Matt.
17. Ergò liberi sunt filii. Inter-
rogante enim Domino à Pe-
tro: Reges terræ à quibus ac-
cipiunt tributum à filis suis,
an ab alienis; illoque respon-
dente: ab alienis: subintulit Alii hoc
Christus ergo liberi sunt filii. negant.
Dixi juxta probabilem, &c.
Nam Mol. & alii arbitrantur
locis cit. jus divinum accipi
latè pro jure Canonico. Ve- Non pos-
rum à quocunque jure esse sunt dero-
cœperit, non possunt huic pri- gare huic
vilegio derogare Reges aut Privilegio
Principes, quia quod semel Reges &
concessum & acceptatum fuit, Principes.
non potest amplius repeti. Ad-
de quod populi in hoc privi-
legium consentiunt, à quibus
Reges & Principes suam po-
testatem acceperunt. Imò nec
ipsimet

Nec eidem
ipsi Clerici
renuntiare

Non con-
trariatur
illi subsi-
dium cha-
ritativum
quod ur-
gente ma-
nifestâ &
gravi causâ
ab Episco-
pis anisque
Prælati-
peti potest.

ipsimet Clerici huic privile-
giorenunciare possunt ; quia
idipfis prohibitum est. *ii q.*
1. Can. insolita & Can. placuit.
Non obstat tamen dicto pri-
vilegio subsidium charitati-
vum, quod ob similitudinem,
quam habet cum tributo,
nunc ferè nomine contribu-
tionis Ecclesiasticæ quasi per
abufum vulgò exprimitur,
estque temporale quoddam
subsidium, quod cum charita-
te moderatum, Episcopi &
similes Prælati occurrente
manifestâ ac rationabili cau-
sâ v. g. publicæ necessitatis,
aut magnæ utilitatis à Cleri-
cis beneficiatis petere possunt.
V. Cap. Cùm Apostolus de
centibus, sumptum ex Late-
ranensi Concilio ; imò si qui
inviti forent ad illud præ-
standum, in his locum habe-
bit, quod rectè asserunt AA.
si deficit charitas, valere de-
bet potestas. Requirit autem
Trid. Sess. 22. Cap. 6 de reform.
Ut Clericus in minoribus Or-
dini-

dinibus constitutus, vel primâ
 Tonsurâ, solum insignitus, si
 privilegio fori gaudere velit, Requisita
 à Trid. ut
 Clericus
 Privilegio
 Fori gau-
 deat.
 habeat vel beneficium Eccle-
 siasticum, vel habitum & ton-
 suram gestans alicui Ecclesiæ
 de mandato Episcopi deser-
 viat, vel in seminario Cleri-
 corum, aut in aliqua schola
 vel universitate de licentia
 Episcopi, quasi in via ad ma-
 jores Ordines versetur. Cle-
 ricus tamen beneficiatus non
 amittit privilegium fori et-
 iam si habitum & tonsuram
 non gestet, nisi ter ab Episco-
 po monitus incorrigibilem
 se præbeat juxta *C. in audientia*
C. contingit, 45. de sent. excom.
 Adde quod Trid. loquatur
 disjunctivè, vel beneficium
 habeat vel habitum & tonsu-
 ram deferat, adeoque alteru-
 trum solum exigere videatur:
 imò Clerici in sacris non a-
 mittunt hoc privilegium nisi
 illo per sententiam priventur
 in pœnam criminis. Laym.
Lib. 1. Tract. 5. Part. 2. Cap. 5.

Suarez

Sed hæc
non requi-
runtur pro
Privilegio
Canonis.

Suarez *Lib. 4 defens. Cap. 28.*
Ex probabili sententia supra
dicta non requiruntur in Cle-
rico, ut gaudeat privilegio
Canonis, nam neque Trid.
nec ulla alia lex id exigit. Nav.
Lib. 5 cons. 44. Comit. Suar.
contra alios. V. Laym. *Lib. 1.*
Tract. 5. Parc. 2. Cap. 5.

CAPUT V.

De Materia & Forma Ordinum in genere.

Assignatur
materia re-
motâ Or-
dinum.

Singuli Ordines, non secus
Sacramenta, constant materiâ & formâ, &
quidem materiâ duplici, re-
motâ scilicet & proximâ. Re-
motâ est certum aliquod in-
strumentum, quod ordinan-
dis tradi solet in signum pote-
statis spiritualis, ut infra pate-
bit ex assignatione materiæ
singulorum Ordinum, quo-
rum etiam aliqui non unam
& simplicem materiam; sed
duplicem, quarum utraque
partia-